

RAUMAN KÄSITYÖKOULU

TAITAVA

OPETUSSUUNNITELMA

2018

Sisällysluettelo

Rauman käsityökoulu Taitava

Toiminta-ajatus	4
Arvot	4
Oppimiskäsitys	5
Oppimisympäristö ja työtavat	5
Toimintakulttuuri	5
Opetuksen rakenne ja laajuus	6
Opetuksen yleiset tavoitteet	6
Työtavat käsityön opetuksessa	7
Yhteisten opintojen opintokokonaisuudet	
tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet	7–10
Teemaopintojen opintokokonaisuudet	
tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet	10–12
Oppimisen arviointi	12
Päätötodistus ja osallistumistodistus	13
Oppimäärän yksilöllistäminen	13
Oppilaaksi ottamisen periaatteet	13
Opintojen hyväksiluku	14
Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa	14
Toiminnan jatkuva kehittäminen	14
Liitteet	

TOIMINTA-AJATUS

Rauman käsityökoulu Taitavan toiminnasta vastaa Rauman kaupunki, Rauman kansalaisopisto. Toimintaa ohjaa Sivistysvaliokunta. Käsityökoulu Taitava on aloittanut toimintansa syyskuussa 2011 ja se antaa yleisen oppimäärän mukaista käsityön perusopetusta lapsille ja nuorille. Käsityökoulun opetussuunnitelma on Opetusministeriön vahvistaman käsityön valtakunnallisen taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän perusteiden 2017 mukainen. Opetus on tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää.

Opetuksen sisältöjä ja työtapoja suunnitellessa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset erot ja tuetaan oppilaan kehittymistä hänen omista lähtökohdistaan. Käsityökoulu Taitavan tavoitteena on opettaa monipuolisia käsityön taitoja ja mahdollistaa myönteisiä ja innostavia kokemuksia käsityön parissa. Tavoitteena on luoda oppilaalle elinikäinen tekemisen ilo, luottamus omiin taitoihin ja luovuuteen sekä kiinnostus käsityön, muotoilun ja kulttuurin harrastamiseen.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on opetussuunnitelman liitteinä.

RAUMAN KÄSITYÖKOULU TAITAVAN arvot, oppimiskäsitys, oppimisympäristö ja työtavat sekä toimintakulttuuri

Arvot

Käsityökoulu Taitavan opetus ja toiminta perustuu arvoperustaan, jonka mukaan ihminen on arvokas ja ainutlaatuinen yksilö. Hän toimii ja rakentaa elämäänsä vuorovaikutuksessa ympäristönsä ja muiden ihmisten kanssa. Perusarvoja ovat ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitus. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolten moninaisuutta. Käsityökoulu Taitavan opetus tukee lapsen ja nuoren ihmisenä kasvamista kehittämällä ajattelun taitoja ja luovuutta.

Oppimiskäsitys

Keskeistä opetuksessa on oppilaan luovan ajattelun ja toiminnan tukeminen. Oppilas rakentaa maailmankuvaansa ilmaisemalla ja tutkimalla monin tavoin kokemuksiaan ja itselleen merkityksellisiä elämän sisältöjä. Käsityön tekemisessä keskeistä on tekemisen ja kokemisen ilo sekä halu, taito, uteliaisuus ja uskallus persoonalliseen tulkintaan.

Oppimisympäristö ja työtavat

Käsityökoulu Taitavan oppimisympäristö on avoin, myönteinen ja rohkaiseva. Ympäristö innostaa ja mahdollistaa oppilaita kehittämään omia taitojaan ja oppimaan uutta.

Asianmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologia antavat mahdollisuuden opetussuunnitelman toteutumisen ja sen mukaisen opiskelun.

Opetuksessa otetaan huomioon myös laajemmat oppimisympäristöt ja hyödynnetään oppilaitoksen ulkopuolisten toimijoiden tarjoamat mahdollisuudet työskennellä ja tehdä yhteistyötä.

Toimintakulttuuri

Rauman käsityökoulu Taitavan toimintakulttuuri on kannustavaa. Käsityökoulussa ilmapiiri on myönteinen ja yhdenvertainen, jossa jokaisen on omana itsenään turvallista olla, työskennellä ja oppia. Toiminnassa otetaan huomioon kestävä ja ekologinen elämäntapa.

Toimintakulttuuri perustuu yhteistyöhön ja laajan osaamisen hyödyntämiseen, jota edistää Rauman kansalaisopiston alaisuudessa toimiminen sekä yhteistyö kunnan eri taiteenalojen ja toimijoiden kanssa. Opetuksessa huomioidaan Rauman kulttuuriperintö ja ympäristön omaleimaisuus. Käsityökoulu Taitavan toimintaan kuuluu oppilastöiden näyttelyiden järjestäminen.

OPETUKSEN RAKENNE JA LAAJUUS

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia, joista 300 tuntia on yleisiä opintoja ja 200 tuntia teemaopintoja. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia.

Rauman käsityökoulu Taitava on tarkoitettu raumalaisille 7–18 -vuotiaille lapsille ja nuorille. Käsityökoulu Taitavassa annettava yleisen oppimäärän opetussuunnitelman mukainen opetus perustuu Opetushallituksen taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteisiin 2017.

Yhteisten opintojen tarkoituksena on tarjota kokemuksia ja perustaitoja käsitöistä. Teemaopinnoissa opitaan uutta ja syvennetään yhteisten opintojen aikana hankittuja perustaitoja ja -tietoja. Opiskelu käsityökoulussa tukee ja täydentää perusopetuksen käsityöopetusta ja antaa valmiuksia käsityöaloille hakeutuville nuorille. Oppilaalle annetaan taiteen perusopetuksen päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut sekä yhteiset opinnot että teemaopinnot, yhteensä vähintään 500 t.

Käsityön taiteen perusopetusta on mahdollista järjestää myös varhaisikäisille ja aikuisille. Näiden opintokokonaisuuksien toteuttaminen vaatii omat opetussuunnitelmansa, joita Rauman käsityökoulu Taitavalla ei ole.

OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

Käsityökoulu Taitavan tavoitteena on mahdollistaa monipuolisesti käsityön taitojen oppiminen ja luoda edellytykset myönteisille ja innostaville kokemuksille omin käsin tekemisen parissa.

Tavoitteena on luoda oppilaalle elinikäinen tekemisen ilo, luottamus omiin taitoihin ja luovuuteen sekä kiinnostus itse tekemiseen ja käsityön arvostamiseen. Oppilaita kannustetaan pohtimaan käsillä tekemisen ja käsityön merkitystä ja innostetaan käyttämään käsityötaitoja omassa elämässä.

Käsityön yleisen oppimäärän opintojen aikana oppilaat kokeilevat, harjoittavat ja soveltavat käsityötaitoja monialaisesti. Oppilaita ohjataan tarkastelemaan ja ymmärtämään käsityön merkitys historiallisesta, yhteiskunnallisesta ja ajankohtaisesta näkökulmasta sekä rakentamaan toiminnassaan yhteyksiä käsityön ja tieteiden välille. Opetuksessa huomioidaan paikallinen käsityökulttuuri ja käsityöperinnön omaleimaisuus ja arvo.

TYÖTAVAT KÄSITYÖN OPETUKSESSA

Käsityökoulu Taitavassa kannustetaan ja ohjataan oppilasta koko käsityöprosessin ajan havainnoimaan, tulkitsemaan, pohtimaan ja toimimaan ryhmässä ja itsenäisesti – olemaan aktiivinen. Opetuksessa käytetään monipuolisia työtapoja ja yhdistetään erilaisia työtapoja ennakkoluulottomasti, jolloin tutustutaan erilaisiin materiaaleihin, tekniikoihin ja teknologiaan. Oppilaita ohjataan pohtimaan omia tavoitteita, kannustetaan oman oppimisen itsearviointiin, vertaisarviointiin ja kriittiseen ajatteluun sekä pitkäjänteiseen työskentelyyn. Kokemalla ja kokeilemalla koetaan elämyksiä, tekemisen iloa, opitaan sekä itse tekemisen kautta että toisten tekemisistä.

Käsityökoulu Taitavassa tutustutaan erilaisiin ilmiöihin elämyksellisesti ja kokemuksellisesti, niitä tutkimalla ja arvottamalla. Oppilaan työskentelylle asetetut tavoitteet ohjaavat mielikuvitusta, ihmettelyä ja ideoiden kehittelyä. Oppilaan työskentelyssä ovat tärkeää käsillä tekemisen ja oivaltamisen ilo. Työtapojen ja materiaalien valintaa ohjaavat kestävä kehityksen ja kiertotalouden periaatteet.

YHTEISTEN OPINTOJEN

opintokokonaisuudet, tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet

Yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 300 oppituntia, yhden oppitunnin kesto on 45 minuuttia. Opintoihin on mahdollista sisältyä itsenäinen tehtävä tai kesäopinnot.

Näiden toteuttamisesta ja niiden laajuudesta päätetään lukuvuosittain erikseen. Yhteiset opinnot koostuvat neljästä Perusopintokokonaisuudesta, jotka on mahdollisuus suorittaa neljän vuoden aikana.

Jokainen lukuvuosi laaditaan Yhteisten opintojen ja Teemaopintojen ryhmien opintokokonaisuuksien sisällöt ja laajuudet.

Yhteisten opintojen tarkoituksena on tarjota kokemuksia ja perustaitoja käsitöistä. Opintojen tavoitteena on innostaa oppilasta kehittämään käsityön tekemisessä, suunnittelussa ja toteuttamisessa tarvittavia taitoja. Opinnoissa tutustutaan käsityöhön, teknologiaan ja muotoiluun sekä tarkastellaan käsityötä yhteiskunnallisena, kulttuurisena ja monitieteisenä ilmiönä. **LIITE 1**

PERUSOPINNOT I

Opinnot tarkoitettu 7–8-vuotiaille
Opetusta 2 oppituntia / viikko
Opintojen laajuus 60 oppituntia

PERUSOPINNOT II

Opinnot tarkoitettu 8–9-vuotiaille
Opetusta 3 oppituntia / viikko
Opintojen laajuus 80 oppituntia

PERUSOPINNOT III

Opinnot tarkoitettu 9–11-vuotiaille
Opetusta 3 oppituntia / viikko
Opintojen laajuus 80 oppituntia

PERUSOPINNOT IV

Opinnot tarkoitettu 11–12-vuotiaille
Opetusta 3 oppituntia / viikko
Opintojen laajuus 80 oppituntia

YHTEISTEN OPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUKSIEN KESKEISET SISÄLLÖT

Käsityön yhteisissä opinnoissa tuotetaan tuotteita, teoksia ja palveluita yksin ja yhdessä sekä itselle että toisille. Tuotteissa käytettävyys ja tarkoituksenmukaiset materiaalit luovat perustan käsityölliselle tekemiselle. Teoksissa materiaalit ja tekniikat toimivat ilmaisun välineinä. Palveluissa tekeminen ilmenee osallisuutena, yhteisöllisyytenä ja hyvinvointina. Käsityössä teknologiaa tutkitaan tekemisen ja ilmaisun välineenä. Muotoilua tarkastellaan kokonaisvaltaiseen tuottamiseen kuuluvana toimintana. Käsityötä, teknologiaa ja muotoilua käsitellään kulttuurisina, yhteiskunnallisina, monitieteisinä ja taiteeseen liittyvinä ilmiöinä.

KESKEISET SISÄLLÖT LIITE 2

Pukeutuminen

Pukeutumista tarkastellaan identiteetin muotoutumisen ja yhteisöön kuulumisen, vaatetusteknologian, muoti-ilmiöiden, fysiologian ja eri kulttuurien näkökulmista.

Esine- ja tekstiiliympäristöt

Esine- ja tekstiiliympäristöjä tarkastellaan asumisen, toiminnallisuuden, teknologian, muotoilun, muoti-ilmiöiden ja eri kulttuurien näkökulmista.

Palveluympäristöt

Palveluympäristöjä tarkastellaan hyvinvoinnin, kokemuksellisuuden, asiakaslähtöisyyden ja yrittäjyyden näkökulmista.

Rakennetut ja luonnonympäristöt

Rakennettuja ja luonnonympäristöjä tarkastellaan osallisuuden, yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja ihmisten viihtyvyyden näkökulmista.

Sisältöjen valinnan lähtökohtana ovat oppilaille merkitykselliset ilmiöt, joita lähestytään henkilökohtaisten kokemusten kautta kohti yleisempiä käsityön ilmiöitä.

Kaikkia kokonaisuuksien sisällöissä ja opetuksessa on **esteettisyyden, eettisyyden, ekologisuuden näkökulma**. Opinnoissa tarkastellaan laaja-alaisesti kaikkien keskeisten sisältöjen osa-alueita.

TEEMAOPINTOJEN

opintokokonaisuudet, tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet

Teemaopintojen laskennallinen laajuus on 200 oppituntia, yhden oppitunnin kesto on 45 minuuttia. Opintoihin on mahdollista sisältyä itsenäinen tehtävä tai kesäopinnot. Näiden toteuttamisesta ja niiden laajuudesta päätetään lukuvuosittain erikseen. Teemaopinnot koostuvat kahdesta opintokokonaisuudesta, jotka on mahdollisuus suorittaa kahden vuoden aikana.

Teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen laajentaminen ja syventäminen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet, paikalliset resurssit, ajankohtaiset ilmiöt sekä paikallisuus. **LIITE 3**

TEEMAOPINNOT I

Opinnot tarkoitettu 11–12–vuotiaille
Opetusta 3 oppituntia / viikko
Opintojen laajuus 100 oppituntia

TEEMAOPINNOT II

Opinnot tarkoitettu 12–13–vuotiaille
Opetusta 3 oppituntia / viikko
Opintojen laajuus 100 oppituntia

TEEMAOPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUKSIEN KESKEISET SISÄLLÖT

Käsityön teemaopinnoissa tuotetaan tuotteita, teoksia ja palveluita yksin ja yhdessä sekä itselle että toisille. Tuotteissa käytettävyys ja tarkoituksenmukaiset materiaalit luovat perustan käsityölliselle tekemiselle. Teoksissa materiaalit ja tekniikat toimivat ilmaisun välineinä. Palveluissa tekeminen ilmenee osallisuutena, yhteisöllisyytenä ja hyvinvointina. Käsityössä teknologiaa tutkitaan tekemisen ja ilmaisun välineenä. Muotoilua tarkastellaan kokonaisvaltaiseen tuottamiseen kuuluvana toimintana. Käsityötä, teknologiaa ja muotoilua käsitellään kulttuurisina, yhteiskunnallisina, monitieteisinä ja taiteeseen liittyvinä ilmiöinä.

KESKEISET SISÄLLÖT LIITE 2

Pukeutuminen

Pukeutumista tarkastellaan identiteetin muotoutumisen ja yhteisöön kuulumisen, vaatetusteknologian, muoti-ilmiöiden, fysiologian ja eri kulttuurien näkökulmista.

Esine- ja tekstiiliympäristöt

Esine- ja tekstiiliympäristöjä tarkastellaan asumisen, toiminnallisuuden, teknologian, muotoilun, muoti-ilmiöiden ja eri kulttuurien näkökulmista.

Palveluympäristöt

Palveluympäristöjä tarkastellaan hyvinvoinnin, kokemuksellisuuden, asiakaslähtöisyyden ja yrittäjyyden näkökulmista.

Rakennetut ja luonnonympäristöt

Rakennettuja ja luonnonympäristöjä tarkastellaan osallisuuden, yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja ihmisten viihtyvyyden näkökulmista.

Sisältöjen valinnan lähtökohtana ovat oppilaille merkitykselliset ilmiöt, joita lähestytään henkilökohtaisten kokemusten kautta kohti yleisempiä käsityön ilmiöitä.

Kaikkia kokonaisuuksien sisällöissä ja opetuksessa on **esteettisyyden, eettisyyden, ekologisuuden näkökulma**. Opintoissa tarkastellaan laaja-alaisesti kaikkien keskeisten sisältöjen osa-alueita.

OPPIMISEN ARVIOINTI

Oppimisen arvioinnin tehtävä on tukea oppilaan käsityöopintojen edistymistä. Arviointi on monipuolista ja sitä toteutetaan keskustelemalla, pohtimalla, ihmettelemällä ja kysymällä kysymyksiä, joiden tavoitteena on edistää työskentelyä. Arviointitaitoja harjoitellaan opintojen kuluessa ja opitaan, että arviointi ja palautteen anto ja palautteen saaminen ovat osa työskentelyä ja oppimista. Oppilasta ohjataan itsearviointiin pohtimalla omia oppimistavoitteita, havainnoimalla omaa työskentelyä ja oman työn edistymistä. Arvioinnin tarkoitus on opettaa ja kannustaa oman ja toisten työskentelyn ja työn arvostamista.

Käsityön yleisen oppimäärän arvioinnin kohteet ovat Taidot ja muotoilu, Yhteiskunta ja kulttuuri sekä Taiteiden ja tieteiden välisyys.

Käsityön yleisen oppimäärän teemaopintoihin sisältyy oppilaan kokoama esitys osaamisestaan. Esityksen voi toteuttaa vapaavalintaisesti joko sanallisesti tai kuvallisesti tai sanoin ja kuvin. Lopputyöhön kuuluu itsearviointi.

PÄÄTTÖTODISTUS JA OSALLISTUMISTODISTUS

Oppilaalle annetaan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus, kun hän on suorittanut sekä yhteiset opinnot (300 t) että teemaopinnot (200 t), opintoja yhteensä vähintään 500 t. Päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Pyydettyessä oppilaalle annetaan osallistumistodistus suorittamistaan opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee todistuksen muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

Oppilaalle voidaan tarvittaessa laatia oppimäärän yksilöllistäminen. Henkilökohtainen opetussuunnitelma laaditaan opetussuunnitelman pohjalta yhteistyössä huoltajan ja oppilaan kanssa. Yksilöllistäminen tehdään sellaiseksi, että oppilaalla voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan. Opetussuunnitelmassa voidaan yksilöllistää oppilaan tavoitteita, oppisisältöjä, opiskeluaikaa, opetuksen toteuttamistapoja, tarvittavia tukitoimia ja arviointimenettelyä. Tarve ja resurssit arvioidaan oppilaskohtaisesti.

OPPILAAXI OTTAMISEN PERIAATTEET

Käsityökoulu Taitava päättää joka vuosi uuden opetusryhmän alkamisesta. Uusien oppilaiden hakuaika alkaa keväällä. Oppilaat valitaan uuteen ryhmään ilmoittautumisjärjestyksessä. Jos hakijoita on enemmän kuin oppilaspaikkoja, oppilas jää varasijalle. Lukuvuoden aikana mahdollisesti vapautuvasta oppilaspaikasta ilmoitetaan hakijalle.

Käsityökoulussa jo opiskelevat ilmoittavat loppukevällä opiskelun jatkamisesta seuraavana lukuvuonna. Oppilaan on mahdollista pitää opinnoista välivuosi.

Käsityökouluun voi hakea myös kesken lukuvuoden. Oppilaspaikka varmistuu, jos oman ikäryhmän ryhmässä on tilaa. Oppilaana käsityökoulu Taitavassa voi jatkaa sen lukuvuoden loppuun, jona täyttää 18 vuotta.

OPINTOJEN HYVÄKSILUKU

Oppilas saa opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suoritettut käsityöopinnot tai muutoin hankitun osaamisen hyväksi luetuksi. Oppilaalla tulee olla todistus muualla suoritetuista opinnoista, josta ilmenee suoritettujen opintojen sisällöt ja suoritettut tuntimäärät.

Myös oppilaan siirtyessä opiskelemaan oppimäärästä toiseen osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksilukemisessa menetellään, kuten edellä on kuvattu.

YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Käsityökoulu Taitavan toiminta on avointa. Tavoitteena on luoda selkeä vuorovaikutus ja luottamuksellinen yhteistyö oppilaiden huoltajien kanssa. Yhteisenä tavoitteena on luoda oppilaalle myönteisiä kokemuksia ja tekemisen iloa.

Käsityökoulu Taitava tekee yhteistyötä Rauman kuvataidekoulun ja Teatterikoulun kanssa. Yhteistyötä paikallisten yritysten ja kunnan tarjoamien kulttuuripalvelujen ja oppilaitosten kanssa tehdään mahdollisuuksien mukaan.

TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN

Paikkakuntaakohtaista opetussuunnitelmaa kehitetään käytännön kokemusten ja tarpeiden mukaan. Kansallisen ja kansainvälisen ja paikallisen muuttuvan ympäristön ja vaatimusten, toiveiden sekä vallitsevien tilanteiden mukaan pyritään vastaamaan toiveisiin ja suunnittelemaan ja kehittämään opetusta. Toimintaa kehittävät käsityökoulun toiminnasta vastaavat opettajat ja Rauman kansalaisopiston rehtori.

LIITTEET

LIITE 1

LIITE 2

LIITE 3

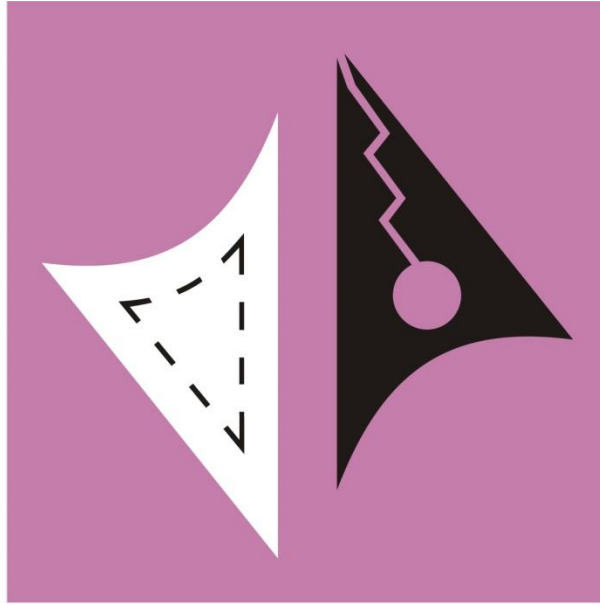
Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017,
Määräykset ja ohjeet 2017:11a, Opetushallitus

https://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/opetussuunnitelmien_ja_tutkintojen_perusteet/taiteen_perusopetus/tpo2018/103/0/taiteen_perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2017

Johanna Maijala käsityönopettaja, Rauman kansalaisopisto

Marja-Leena Rönkkö yliopistonlehtori KT, Rauman opettajankoulutuslaitos

RAUMAN
KÄSITYÖ
KOULU